

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
**TÜRK KÜLTÜRÜ VE HACI BEKTAŞ VELİ
UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ**

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ UNIVERSITY
**TURKISH CULTURE AND HACI BEKTAŞ
VELİ APPLICATION AND RESEARCH
CENTER**

TÜRK KÜLTÜRÜ VE
HACI BEKTAŞ VELÎ ARAŞTIRMA DERGİSİ

TURKISH CULTURE AND
HACI BEKTAS VELİ RESEARCH QUARTERLY

YAZ-AĞUSTOS 2026 | SAYI : ÖZEL
SUMMER-AUGUST 2026 | ISSUE: SPECIAL

TÜRK KÜLTÜRÜ VE
HACI BEKTAŞ VELİ
ARAŞTIRMA DERGİSİ

Yıl: 33 Yaz-Ağustos 2026 Sayı: Özel

Yayın Türü:

3 Aylık, Açık Erişimli, Uluslararası

Yayın Dili:

Türkçe, İngilizce, Almanca

ISSN: 1306-8253 **e-ISSN:** 2147-9895

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Türk Kültürü Açısından Hacı Bektaş-ı Veli

Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Adına Sahibi:

Dr. Mehmet Naci BOSTANCI

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü

Genel Yayın Koordinatörü

Prof. Dr. Metin ORBAY

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

metin.orbay@hbv.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-5405-2883>

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:

Dr.Reyhan ERDOĞDU BAŞARAN

Baş Editör:

Dr.Fulya BAYRAKTAR

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi fulya.

bayraktar@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0001-7106-6056>

Editörler:

Dr. Tuna YILDIZ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

tuna.yildiz@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-1100-9794>

Dr. Reyhan Erdoğan BAŞARAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

reyhan.basaran@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-0046-2761>

Dr. Halim KILIÇ

Ankara Hacı Bayram Üniversitesi, TÜRKİYE

halim.kilic@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-1953-2600>

Yabancı Dil Editörleri:

Dr. Aydan İRGATOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi aydan.

irgatoğlu@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-0773-4619>

Dr. Tuğçe Elif TAŞDAN DOĞAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi tugce.

tasdandogan@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-4777-3575> Sekreteryası:

Damla KAYA

Yönetim Merkezi Adres:

AHBV Türk Kültürü Açısından Hacı Bektaş-ı Veli

Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Emniyet Mah. Abant 1 Caddesi No: 10 E Blok

10. Kat Teknikokullar Yenimahalle/ANKARA

Telefon: +90 312 546 05 23

Web: dergipark.org.tr/tr/pub/tkhcbva

E-mail: hacibektas@hbv.edu.tr

Baskı: Hazar Reklam Matbaacılık

Kazım Karabekir Cad. Kültür Çarşısı 7/56-57

İskitler Altındağ/ANKARA

TURKISH CULTURE AND
HACI BEKTAŞ VELİ
RESEARCH QUARTERLY

Year: 33 Summer-August 2026 Issue: Special

Publication Type:

Quarterly, Open Access, International

Publication Language:

Turkish, English, German

ISSN: 1306-8253 **e-ISSN:** 2147-9895

On Behalf of Ankara Hacı Bayram Veli

University Center For Hacı Bektas-i Veli

Studies From The Perspective of Turkish

Culture, Owner:

Dr. Mehmet Naci BOSTANCI

Rector of Ankara Hacı Bayram Veli University

Managing Editor:

Prof. Dr. Metin ORBAY

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

metin.orbay@hbv.edu.tr

<https://orcid.org/0000-0001-5405-2883>

Managing Editor:

Dr.Reyhan ERDOĞDU BAŞARAN

Editor in Chief:

Dr.Fulya BAYRAKTAR

Ankara Hacı Bayram Veli University, TÜRKİYE

fulya.bayraktar@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0001-7106-6056>

Editors:

Dr. Tuna YILDIZ

Ankara Hacı Bayram Veli University, TÜRKİYE

tuna.yildiz@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-1100-9794>

Dr. Reyhan Erdoğan BAŞARAN

Ankara Hacı Bayram Veli University, TÜRKİYE

reyhan.basaran@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-0046-2761>

Dr. Halim KILIÇ

Ankara Hacı Bayram University, TÜRKİYE halim.

kilic@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-1953-2600>

Foreign Language Editors:

Dr. Aydan İRGATOĞLU

Ankara Hacı Bayram Veli University, TÜRKİYE

aydan.irgatoğlu@hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-0773-4619>

Dr. Tuğçe Elif TAŞDAN DOĞAN Ankara Hacı

Bayram Veli Üniversitesi tugce.tasdandogan@

hbv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-4777-3575> Secretariat:

Damla KAYA

Headquarter:

AHBV Türk Kültürü Açısından Hacı Bektaş-ı Veli

Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi

Emniyet Mah. Abant 1 Caddesi No: 10 E Blok

10. Kat Teknikokullar Yenimahalle/ANKARA/

TÜRKİYE Phone: +90 312 546 05 23

Web: hbvdergisi.hacibayram.edu.tr

E-mail: hacibektas@hbv.edu.tr

Printed By: Hazar Reklam Matbaacılık

Kazım Karabekir Cad. Kültür Çarşısı 7/56-57

İskitler Altındağ/ANKARA

EDİTÖR KURULU/EDITORIAL BOARD

Dr. Abdulmamad İLOLİEV

University of Central Asia, TAJIKISTAN abdulmamad.iloliev@ucentralasia.org <https://orcid.org/0000-0002-7593-6503>

Dr. Ahmet T. KARAMUSTAFA

University of Maryland, USA akaramus@umd.edu <https://orcid.org/0000-0001-7041-0214>

Dr. Ahmet Yaşar OCAK

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
TOBB University of Economics & Technology, TÜRKİYE
aocak@etu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0001-5239-3019>

Dr. Ali Sinan BİLGİLİ

Atatürk Üniversitesi
Atatürk University, TÜRKİYE sbilgili@atauni.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-3182-3002>

Dr. Ataullah HASANİ

Shahid Beheshti University, IRAN a-hassani@sbu.ac.ir
<https://orcid.org/0000-0002-2892-2176>

Dr. Cemal KAFADAR

Harvard University, USA kafadar@fas.harvard.edu
<https://orcid.org/0000-0001-6030-4522>

Dr. Cenk GÜRAY

Hacettepe Üniversitesi Hacettepe University, TÜRKİYE
cenk.guray@hacettepe.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0002-9410-725X>

Dr. Cenkşu ÜÇER

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
Ankara Yıldırım Beyazıt University, TÜRKİYE cenksu.ucer@ybu.edu.tr <https://orcid.org/0000-0001-9874-2990>

Dr. Erdal KALAYCI

University of Teacher Education of Christian Churches,
AUSTRIA
erdal.kalayci@gmx.at <https://orcid.org/0000-0002-8695-4328>

Dr. Farhad DAFTARY

The Institute of Ismaili Studies, ENGLAND fdaftary@iis.ac.uk
<https://orcid.org/0000-0002-2140-3963>

Dr. Fatih USLUER

Ankara Üniversitesi
Ankara University, TÜRKİYE fusluer@icloud.com
<https://orcid.org/0000-0001-5543-770X>

Dr. Ferenc Péter CSÍRKÉS

Sabancı Üniversitesi
Sabancı University, TÜRKİYE ferenc.csirkes@sabanciuniv.edu.tr <https://orcid.org/0000-0002-9670-3733>

Dr. Frances TRİX

Indiana University Bloomington, USA ftrix@indiana.edu <https://orcid.org/0000-0002-9525-1624>

Dr. Gergő Máté KOVÁCS

Budapest University of Technology and Economics,
HUNGARY kovacs.mate.gergo@epk.bme.hu <https://orcid.org/0000-0002-8308-7767>

Dr. Heath W. LOWRY

Princeton University, USA ataturk@princeton.edu
<https://orcid.org/0000-0002-3015-5260>

Dr. Henryk JANKOWSKI

Adam Mickiewicz University, POLAND henryk.jankowski@amu.edu.pl <https://orcid.org/0000-0003-2576-1204>

Dr. Irene MARKOFF

York University, School of Arts, Media, Performance & Design, CANADA
imarkoff@yorku.ca <https://orcid.org/0000-0002-5442-4509>

Dr. Iurii AVERİANOV

Institute of Oriental Studies, RUSSIA avanta_yuriy@mail.ru <https://orcid.org/0000-0001-7898-8619>

Dr. İlker Evrim BİNBAŞ

University of Bonn, GERMANY ebinbas@uni-bonn.de
<https://orcid.org/0000-0003-1200-4335>

Dr. Janina KAROLEWSKI

University of Hamburg, GERMANY janina.karolewski@uni-hamburg.de
<https://orcid.org/0000-0002-6880-4086>

Dr. Krasimira MUTAFOVA

St. Cyril and St. Methodius Veliko Turnovo University, BULGARIA
kmutafova@mail.bg <https://orcid.org/0000-0003-3373-3721>

Dr. Marcello MOLLICA

University of Messina, ITALY marcello.mollica@unime.it
<https://orcid.org/0000-0002-1792-7959>

Dr. Markus DRESSLER

University of Leipzig, GERMANY markus.dressler@uni-leipzig.de
<https://orcid.org/0000-0002-5997-8690>

Dr. Mehmet Baha TANMAN

İstanbul Üniversitesi
Istanbul University, TÜRKİYE bahatanman@hotmail.com <https://orcid.org/0000-0002-9821-3666>

Dr. Mehmet Fatih KÖKSAL

İstanbul Kültür Üniversitesi
Istanbul Kültür University, TÜRKİYE mfkoksak@gmail.com <https://orcid.org/0000-0003-1056-9957>

Dr. Memiş Syuleyman MERDAN

Shumen Episkop Konstantin Preslavski University, BULGARIA
memish_merdan@abv.bg <https://orcid.org/0000-0002-1236-2477>

Dr. Namiq MUSALI

Kastamonu Üniversitesi Kastamonu University, TÜRKİYE nmusali@kastamonu.edu.tr
<https://orcid.org/0000-0003-1291-8380>

Dr. Razia SULTANOVA

University of Cambridge, Cambridge Muslim College, ENGLAND
razia@raziasultanova.co.uk <https://orcid.org/0000-0002-7809-1219>

Dr. Robert LANGER

Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, GERMANY robert.langer@ori.uni-heidelberg.de <https://orcid.org/0000-0002-9761-0889>

Dr. Salih ÇİFT

Bursa Uludağ Üniversitesi
Bursa Uludağ University, TÜRKİYE sacift@uludag.edu.tr <https://orcid.org/0000-0003-3675-4608>

BİLİM KURULU/SCIENTIFIC BOARD**Dr. Abdülkadir YELER**

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Ahmet GÜNŞEN

Trakya Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Ali DUymAZ

Balıkesir Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Ali Murat İRAT

Araştırmacı, TÜRKİYE

Dr. Ali Rıza MUKADDEM

Araştırmacı, TÜRKİYE

Dr. Aliye UZUNLAR

Araştırmacı, TÜRKİYE

Dr. Arif KALA

Munzur Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Aynur KOÇAK

Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Ayten KAPLAN

Hacettepe Üniversitesi Ankara Devlet Konservatuvarı, TÜRKİYE

Dr. Aziz ALTI

Munzur Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Bahriye Güray GÜLYÜZ

Trakya Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Bayram DURBİLMEZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Bülent KELEŞ

İslam Din Dersi Öğretmeni, GERMANY

Dr. Cahit GELEKÇİ

Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Darya ZHIGULSKAYA

Lomonosov Moscow State University, RUSSIA

DİMİTRİS LOUPIS

Institute For Balkan Studies, GREECE

Dr. Dragi GJORGIEV

Institute of National History in Skopje, REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

Dr. Emine Erdoğan ÖZÜNLÜ

Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Esra Bilge SAVCI

İstanbul Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Esra Doğan TURAY

Mardin Artuklu Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Fatma Ahsen TURAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Fevzi RENÇBER

Sırnak Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Gülberk BİLECİK

İstanbul Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Güldane GÜNDÜZÖZ

Kırıkkale Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Halit ÇAL

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Hamit AKTÜRK

Adıyaman Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Hamit ÖNAL

Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Hamiye DURAN

Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Harun YILDIZ

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Haşim Şahin

Eskişehir Anadolu Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Haydar EFE

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Hege İrene MARKUSSEN

Lund University, SWEDEN

Dr. Hulusi YILMAZ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Huriye EMEN

İstanbul Topkapı Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Hüseyin YALTIRIK

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT), TÜRKİYE

Dr. İbrahim GÜL

Ondokuz Mayıs Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. İbrahim KARACA

Erciyes Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. İlgar BAHARLU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. İsa Ekber HABİBBEYLİ

Azerbaycan Milli Elmler Akademiyası, AZERBAIJAN

Dr. Kamil SARITAŞ

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Karen RUFFLE

University of Toronto, CANADA

Dr. Mark Lewis SOILEAU

Researcher, USA

Dr. Mavlyuda YUSUPOVA

Academy of Sciences of the Republic of Uzbekistan, UZBEKISTAN

Dr. Mehmet AÇA

Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

BİLİM KURULU/SCIENTIFIC BOARD**Dr. Mehmet DÖNMEZ**

İnönü Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Mehmet ÇERİBAŞ

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Mehmet Saffet SARIKAYA

Süleyman Demirel Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Meriç HARMANCI

Yıldız Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Metin İZETİ

Tetova University, REPUBLIC OF NORTH MACEDONIA

Dr. Metin ÖMER

Köstence "Ovidius" Üniversitesi, ROMANIA

Dr. Metin ÖZARSLAN

Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Muhammet ARSLAN

Kafkas Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Mustafa ALKAN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Mustafa BOSTANCI

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Mustafa ARSLAN

Pamukkale Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Muzaffer TAN

Ankara Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Mürüvet HARMAN

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Naida ADEMOVİC

University of Sarajevo, BOSNIA AND HERZEGOVINA

Dr. Nedim BAKIRCI

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Nüket ESEN

Boğaziçi Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Nodirkhon KHASANOV

Özbekistan Millî Üniversitesi, ÖZBEKİSTAN

Dr. Nursel UYANIKER

Marmara Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Ömür CEYLAN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Özcan GÜNGÖR

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Özer ŞENÖDEYİCİ

Hitit Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Pascahlis ANDROUDİS

Aristotle University, GREECE

Dr. Pervin ERGUN

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Peter Kövesci OLAH

Eötvös Loránd University, HUNGARY

Dr. Resul AY

Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Romyana MARGARİTOVA

Bulgarian Academy of Science, BULGARIA

Dr. Salahaddin BEKKİ

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Seadet ŞİXİYEVA

Azerbaycan Millî Bilimler Akademisi, AZERBAIJAN

Dr. Serkan ÇAKMAK

Atatürk Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Serkan KÖSE

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Seval EROĞLU

İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı, TÜRKİYE

Dr. Sevilay ÇINAR

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Müziği Devlet Konservatuvarı, TÜRKİYE

Dr. Sıddıka Dilek YALÇIN ÇELİK

Hacettepe Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Stefan WILLIAMSON FA

Lund University, SWEDEN

Dr. Sultanmurat ABZHALOV

Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University, KAZAKHISTAN

Dr. Şengül ŞENOL

Munzur Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Talgat ZHOLDASSULY

Korkyt Ata Kyzylorda University, KAZAKHISTAN

Dr. Türker EROĞLU

Gazi Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Uğur UZUNKAYA

Erzurum Teknik Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Yılmaz ARI

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Zekeriya IŞIK

Hitit Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Zeynel ÖZLÜ

Gaziantep Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Zeynep OKTAY USLU

Boğaziçi Üniversitesi, TÜRKİYE

Dr. Zubaida SHADKAM

Al-Farabi Kazakh National University, KAZAKHISTAN

YURT DIŐI TEMSİLCİLERİ / REPRESENTATIVES ABROAD

AFGANİSTAN/AFGHANISTAN
Mehrabuddin SHARİFİ

ALMANYA/GERMANY
Dr. Özgür SAVAŐCI

AMERİKA/USA
Eliton Mehmet PASHAJ

ARNAVUTLUK/ALBANIA
Hisen SULEJMANİ

AVUSTURYA/AUSTRIA
Kazım BALABAN

AZERBAYCAN/AZERBAIJAN
Dr. İlham GÜLTEKİN

BELÇİKA/BELGIUM
Abbas ŞAHBAZ

BULGARİSTAN/BULGARIA
Veysel BAYRAM

BOSNA HERSEK/BOSNIA AND HERZEGOVINA
Dr. Çazim HACİMEYLİÇ

CEZAYİR/ALGERIA
Dr. Zaim KHENCHÉLAOUİ

DAĞİSTAN/DAGHISTAN
Dr. Meherremov Şerafeddin ARİFOVİÇ

FRANSA/FRANCE
Serdar UMUT

HOLLANDA/HOLLAND
Alper KELEKÇİ

İRAK/IRAQ
Seyyid Enver EL-MUSAVİ

İRAN/IRAN
Gheis Ayaz EBADİ

İSVEÇ/SWEDEN
Eraslan ÖRGÜN

İSVİÇRE/SWITZERLAND
Ozan SEVİNÇ

İTALYA/ITALY
Tommaso PARLANTİ

KANADA/CANADA
Dr. Lale JAVANŞİR

KAZAKİSTAN/KAZAKHSTAN
Dr. Zhakhangir NURMATOV

KIRGIZİSTAN/KYRGYZSTAN
Dr. Roza ABDYKULOVA

KIRIM/CRIMEA
Dr. Neriman SEYİTAYAHYA

KKTC/TRNC
Dr. Nuran ÖZE

KOSOVA/KOSOVO
Dr. Ergin JABLEY

KUZEY MAKEDONYA/NORTH MACEDONIA
Abedin TEKESHANOSKİ

LİTVANYA/LITHUANIA
Dr. Galina MİSKİNİENE

MACARİSTAN/HUNGARY
Dr. Eva CSAKİ

MEKSİKA/MEXICO
Lucia Cirianni SALAZAR

MISİR/EGYPT
Dr. Ahmed AMEEN

ÖZBEKİSTAN/UZBEKISTAN
Dr. Nodirkhon KHASANOV

PAKİSTAN/PAKISTAN
Dr. Hasan Ali KHAN

POLONYA/POLAND
Dr. Cem ERDEM

ROMANYA/ROMANIA
Öner ERMİŐ

RUSYA/RUSSIA
Dr. Pavel BASHARİN

TACİKİSTAN/TAJIKISTAN
Hakim ŞAKURİ

TATARİSTAN/TATARSTAN
Dr. Azat AKHUNOV

TUNUS/TUNISIA
Dr. Fathi JARRAY

TÜRKMENİSTAN/TURKMENISTAN
Dr. Kakajan BAYRAMOV

UKRAYNA/UKRAINE
Dr. Tudora ARNAUT

YUNANİSTAN/GREECE
Necmettin KAHYA

DİZİN

Türk Kültürü ve Hacı Bektas Veli Araştırma Dergisi, uluslararası hakemli bir dergidir. Kış - Aralık, Bahar - Mart, Yaz - Haziran, Güz - Eylül sayısı olmak üzere yılda dört defa yayımlanır. Ulusal ve uluslararası indeks ve veritabanları tarafından taranmakta ve dizinlenmektedir. Dergide yayımlanan yazılardaki görüşlerin sorumluluğu yazarlarına aittir.

INDEX

Turkish Culture and Hacı Bektas Veli Research Quarterly is an international and refereed journal. It is published quarterly in Winter - December, Spring - March, Summer - June, Autumn - September. It is scanned and indexed by national and international indexes and databases. The authors are responsible for the opinions stated in the articles published in the journal.

**EBSCO Humanities
International Index**

ERIH PLUS

MLA

SCOPUS

SJR

ULAKBİM TR Dizin

İÇİNDEKİLER

CONTENTS

AHMED YESEVÎ'NİN TASAVVUFÎ PERSPEKTİFİNDE İNSAN, AŞK VE TANRI İLİŞKİSİ THE RELATIONSHIP BETWEEN HUMANITY, LOVE, AND GOD IN AHMED YESEVÎ'S SUFI PERSPECTIVE BUKET KAYIŞLI ARKAĞAŞ	1
ALEVİ KİMLİĞİNİN SÜRDÜRÜLMESİNDE FESTİVALLERİN ÖNEMİ-SARI SELÇUK DEDE FESTİVALİ ÖRNEĞİ THE IMPORTANCE OF FESTIVALS IN PRESERVING ALEVİ IDENTITY - THE SARI SELÇUK DEDE FESTIVAL EXAMPLE FETHİ NAS - GÖNÜL ERDEM NAS.....	19
ARDAHAN'IN DAMAL İLÇESİNDE BULUNAN TÜRKMEN ALEVİLERİNE AİT BEZEMELİ MEZAR TAŞLARI VE TÜRK SANATINDAKİ YERİ DECORATED TOMBSTONES BELONGING TO TURKMEN ALEVİ IN DAMAL DISTRICT OF ARDAHAN AND THEIR IMPORTANCE IN TURKISH ART AHMET ŞEN	37
BİR HAFİZA MEKÂNİ OLARAK HİLÂLİ UZBEK KÜLTÜR EVİ: HALVETİLİĞİN SÖKE'DEKİ İZLERİ VE KAMUSAL YANSIMALARI THE HİLÂLİ UZBEK CULTURAL HOUSE AS A SITE OF MEMORY: TRACES OF THE HALVETİ ORDER IN SÖKE AND THEIR PUBLIC REFLECTIONS BİRCAN KAYACAN.....	65
COMPETITION AND COMPROMISE IN THE WEDDING ARENA: THE RITUAL OF "KÜYAW TALADI" IN ESKİ İKAN UZBEK TURKS DÜĞÜN MEYDANINDA REKABET VE UZLAŞI: ESKİ İKAN ÖZBEK TÜRKLERİNDE KÜYAW TALADI RİTÜELİ KUTLUGJON SULTANBEK - EBRU KILIÇ - RAUSHANGUL AVAKOVA	89
DIE HERKUNFT DES BAYRÂMIYYE-ORDENS UND HACI BAYRÂM-I VELÎ BAYRÂMIYYE TARİKATININ KÖKENİ VE HACI BAYRÂM-I VELÎ THE ORIGINS OF THE BAYRÂMIYYE ORDER AND HACI BAYRÂM-I VELÎ DENİZ CANER.....	105
ESKİ TÜRK TOPLULUKLARINDA GEYİK SEMBOLİZMİNİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ ANALİZ ETME ANALYZING DEER SYMBOLISM AND SUSTAINABILITY IN ANCIENT TURKIC COMMUNITIES NAŞUH USLU - MESUDE USLU	127
FÜTÜVVET-NÂME GELENEĞİNDE KUTSAL VE PROFAN: MALİNOWSKI VE ELİADE'NİN PERSPEKTİFİNDEN FÜTÜVVETNÂME-İ KEBİR İNCELEMESİ SACRED AND PROFANE IN THE FUTUWWATNÂMA TRADITION: AN EXAMINATION OF FÜTÜVVET-NÂME-İ KEBİR FROM THE PERSPECTIVES OF MALINOWSKI AND ELIADE ALEV ÖZTÜRK MERDİN.....	145
HACI BEKTAŞ VELÎ'NİN MAKÂLÂT ADLI ESERİNDE AKIL-İMAN-AMEL İLİŞKİSİ THE RELATIONSHIP BETWEEN REASON-FAITH-DEED IN HACI BEKTASH VELÎ'S MAKÂLÂT İSMÂİL ŞİMŞEK	169
HACI TAŞAN'IN KESKİN SEMAHI İCRASI: TASAVVUFÎ VE EZGİSEL İNCELEME HACI TAŞAN'S KESKİN SEMAH PERFORMANCE: A SUFI AND MELODIC ANALYSIS MEHMET KÜRŞAD TÜRKAY.....	185
HZ. ALİ'NİN YAKIN DOSTU, BASRA'DA İLK TEKKE'Yİ İNŞÂ EDEN, KÜFE ZÜHD HAREKETİNİN ÖNCÜ İSMİ: ZEYD b. SÜHÂN THE COMPANION OF ALİ IBN ABİ TALİB, THE FOUNDER OF THE FIRST LODGE IN BASRA, AND A PIONEER OF THE ASCETIC MOVEMENT IN KÜFA: ZAYD IBN SÜHÂN EYYUP AKDAĞ	215

KARAHANLI TÜRKÇESİ KUR'AN TERCÜMESİ: PRINCETON YAZMASI (RYLANDS YAZMASININ EKSİK KISIMLARI) THE QUR'AN TRANSLATION WRITTEN IN KARAKHANID TURKISH: THE PRINCETON MANUSCRIPT (MISSING PARTS OF THE RYLANDS MANUSCRIPT) SAMET ONUR.....	233
KÜLTÜREL DEVAMLILIK BAĞLAMINDA DOĞU TÜRKİSTAN FOLKLORUNUN TÜRKİYE'DE YAŞATILMASI ÇABALARI: KAYSERİ ÖRNEĞİ EFFORTS TO PRESERVE THE FOLKLORE OF EAST TURKESTAN IN TÜRKİYE IN THE CONTEXT OF CULTURAL CONTINUITY: THE CASE OF KAYSERİ RECEP KANALGA.....	255
KÜLTÜREL MİRAS OLARAK GELENEKSEL ÇOCUK OYUNLARI: KIRGIZ VE TÜRKİYE TÜRKLERİ ARASINDA ORTAK KÜLTÜRÜN YANSIMALARI TRADITIONAL CHILDREN'S GAMES AS CULTURAL HERITAGE: REFLECTIONS OF COMMON CULTURAL ELEMENTS BETWEEN KYRGYZ AND TURKISH COMMUNITIES MEHMET ARIF ÖZERBAŞ - AKMATALI ALİMBEKOV - ARGEN ZHUMGALBEKOV	273
MEVLÂNA VE ASAF HÂLET ÇELEBİ ŞİİRLERİNİN PALİMPSEST OKUMALARI PALIMPSEST READINGS OF MAWLÂNÂ AND ASAF HÂLET ÇELEBİ'S POEMS ELMİRA MEMMEDOVA-KEKEÇ.....	289
TÜRK HALK MÜZİĞİNDE GÜVERCİN VE TURNA MOTİFLERİNİN EDEBİ VE KÜLTÜREL ANLAMLARININ EZGİ YÖNLENDİRMESİNE ETKİSİ: ERZURUM TÜRKÜLERİ ÖRNEĞİ THE EFFECT OF LITERARY AND CULTURAL MEANINGS OF PIGEON AND CRANE MOTIFS ON MELODY DIRECTION IN TURKISH FOLK MUSIC: THE EXAMPLE OF ERZURUM FOLK SONGS ORHAN ALKAN - YILMAZ KAHYAOĞLU - MEHMET CAN PELİKOĞLU.....	319
TÜRKİSTAN'DAN BURSA'YA BİR GÖNÜL ERBABININ ŞİİRE YANSIMASI: AHMET PAŞA'NIN EMİR SULTAN METHİYESİ REFLECTION OF A HEARTFELT PERSON FROM TURKESTAN TO BURSA IN POETRY: AHMET PASHA'S PRAISE OF EMIR SULTAN KADRIYE HOCAOĞLU ALAGÖZ.....	341
FÂRÂBÎ, MÂTÜRÎDÎ AND AHMAD YASAWÎ'S UNDERSTANDING OF EDUCATION IN THE TURKESTAN TURKISH-ISLAMIC TRADITION TÜRKİSTAN TÜRK-İSLAM DÜŞÜNCESİNDE FÂRÂBÎ, MÂTÜRÎDÎ VE AHMED YESEVÎ'NİN EĞİTİM ANLAYIŞI RECAİ DOĞAN - DİLNOZA RAHMATİLLAEVA	355
TÜRKİSTAN'DAN ANADOLU'YA CAKŞILIK (İYİLİK) VE CAMANDIK (KÖTÜLÜK) ALGISI ÜZERİNE BİR İNCELEME A STUDY ON THE PERCEPTION OF JAKSHYLYK (GOODNESS) AND JAMANDYK (EVIL) FROM TURKESTAN TO ANATOLIA HALİT AŞLAR - BURUL SAGINBAYEVA.....	381
BİGADIÇ ÇEPNİLERİNDE GİZLİ DİL SÖZ VARLIĞI ve MANİPÜLASYON STRATEJİLERİ BIGADIÇ ÇEPNİ'S SECRET LANGUAGE VOCABULARY AND MANIPULATION STRATEGIES SERPİL ERSÖZ	399
THE DIALECTICS OF UZBEK PHRASEOLOGY: A LINGUISTIC INTERPRETATION OF THE LAW OF TRANSITION FROM QUANTITATIVE TO QUALITATIVE CHANGES ÖZBEK DEYİMLERİNİN DİYALEKTİĞİ: NİCELİKSEL DEĞİŞİMLERİN NİTELİKSEL DEĞİŞİMLERE DÖNÜŞÜMÜ YASASININ DİLBİLİMSEL YORUMU MUHAYYO VAFO - NAFISA XOJAMQULOVA.....	433
ÖZBEK DİLBİLİMİNDE DİYALEKTAL FRAZEOLojİK BİRİMLERİN LEKSİKOGRafİK YORUMU LEXICOGRAPHICAL INTERPRETATION OF DIALECTAL PHRASEOLOGICAL UNITS IN UZBEK LINGUISTICS UMIDA RASHIDOVA - ERCAN ALKAYA - ISTODA RASULOVA - DINARA ISLAMOVA	451

EDEBİYAT KÜLTÜRÜNDE NOVELLA TÜRÜNÜN DOĞUŞU VE YAPISAL EVRİMİ THE BIRTH AND STRUCTURAL EVOLUTION OF THE NOVELLA IN LITERARY CULTURE AKROM TOSHPULATOV - RAYXONA BOTIROVA	473
A RESEARCH ON THE FATHER FIGURE IN PROVERBS FROM TRADITIONAL CULTURE TO LINGUISTIC STRUCTURE GELENEKSEL KÜLTÜRDEN DİLSEL YAPIYA ATASÖZLERİNDE BABA FİĞÜRÜ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA SABOXAT MAJITOVA - SIRACIDDIN HOCAKULOV - SHARIF YARASHOV - RAMAZON BOBOKALONOV.....	483
KUR'ÂN-I KERİM'İN MUHAFAZA TARİHİ VE MODERN ÖZBEK TEFSİR LİTERATÜRÜNDE ANLAM AKTARIMI THE HISTORY OF THE PRESERVATION OF THE HOLY QUR'AN AND TRANSMISSION OF MEANING IN MODERN UZBEK EXEGESIS LITERATURE BAHTIYOR HOLMUHAMEDOV - SURAYYO UMİROVA - HAYYOM MİRZAYEV	
JADIDISM AND MODERN APPROACHES TO JADID LITERATURE CEDİTÇİLİK VE CEDİT EDEBİYATINA MODERN YAKLAŞIMLAR DILAFRUZ JABBOROVA MAHFUZA DAVRONOVA - GULBAHOR ERNAZAROVA	521
MERKEZİ ASYA'DA VE ANADOLU'DA 15-19. YÜZYILLARDA TEZKİRECİLİK GELENEĞİ THE TRADITION OF TAZKIRA IN CENTRAL ASIA AND ANATOLIA BETWEEN THE 15TH AND 19TH CENTURIES DILFUZA RAHMATOVA - SAODAT YULDOSHEVA-FIRUZA BURİYEVA.....	541
ÖZBEKÇE VE TÜRKÇE MODAL BİRİMLERDE İŞLEVSEL DENKLİKLER FUNCTIONAL EQUIVALENCES IN UZBEK AND TURKISH MODAL UNITS ZIYODİN HATAMOV - AXMADJON MAVLONOV - GOLIBJON NURALİYEV	553
HOKANT EDEBİ MUHİTİ KADIN ŞAİRLERİNİN ESERLERİNDE TARİHİ ŞAHSİYETLERİN POETİK TASVİRİ THE POETIC DEPICTION OF HISTORICAL AND LITERARY FIGURES IN THE POETRY OF KOKAND WOMEN POETS NOZIMA NOVRUZOVA	573
AHMET YESEVÎ'DEN ALİ ŞİR NEVÂÎ'YE TÜRK TASAVVUF EDEBİYATINDA DİDAKTİK SÖYLEM DIDACTIC DISCOURSE IN TURKIC SUFI LITERATURE FROM AHMAD YASAWI TO ALISHER NAVAİ JUMAGUL SUVANOVA - ROHILA SUVANOVA - ORZIBONI YUSUPOVA.....	591
THE AESTHETIC WORLD OF ALI-SHIR NAVA'I'S MASNAVI "SAB'A-I SAYYĀRA "SEB'A-I SEYYĀRE" MESNEVİSİNDE ALÎ ŞİR NEVÂÎ'NİN ESTETİK DÜNYASI BADIA MUHITDINOVA - MUSLIHIDDİN MUHİDDİNOV - DILRABO NAZAROVA.....	609
ÖRNEKLERLE TAYKAZAN'IN KÖKENİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME AN EVALUATION THE ORIGIN OF TAYKAZAN WITH EXAMPLES BAŞARAN DOĞU GÖKTÜRK	625

EDİTÖRDEN

Kıymetli Bilim İnsanları ve Okurlar,

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi olarak, geniş bir tarihsel ve coğrafi perspektifi kapsayan “Türk Dünyası Tarih ve Kültürü Özel Sayısı”nı akademik camianın takdirine sunmaktan büyük bir onur duyuyoruz. Kökleri Orta Asya’nın derinliklerinden Anadolu’ya ve Balkanlar’a uzanan Türk kültür havzası; dili, edebiyatı, tasavvufi mirası ve sosyolojik dinamikleriyle kesintisiz bir bütünlük arz etmektedir. Bu özel sayı, söz konusu tarihî ve kültürel sürekliliği, birincil kaynaklara ve arşiv belgelerine dayalı, uluslararası standartlarda üretilmiş bilimsel metinler aracılığıyla irdelemeyi amaçlamaktadır.

Dergimiz, yayın hayatını uluslararası bilimsel ölçütleri ve editoryal titizliği merkeze alarak sürdürmektedir. Bu doğrultuda, özel sayıya dâhil edilen her bir makale; özgünlük, ana kaynak kullanımı, uluslararası literatürle bağlantı, problematik inşası, üslup ve akademik dil yetkinliği temel kriterleri çerçevesinde titiz bir hakem sürecinden geçirilmiştir.

Yayımlanan araştırmaları, ele aldıkları sorunsallar bağlamında dört ana tematik eksenle okurlarımızın dikkatine sunuldu:

➤ **Tasavvufi Miras ve Felsefi Derinlik:** Türk-İslam düşünce tarihinin temellerini atan Hoca Ahmed Yesevî geleneğinden hareketle, tasavvufi metinlerin, didaktik söylemlerin ve tekke kültürünün inanç ve felsefe dünyamızı nasıl şekillendirdiğine odaklanan çalışmalar.

➤ **Dil, Edebiyat ve Kavramsal Dönüşümler:** Çağatay sahasından modern Özbek dilbilimine, Ceditçilik hareketinden klasik Türk edebiyatındaki palimpsest okumalara kadar uzanan, dilin ve edebî türlerin yapısal evrimini inceleyen analizler.

➤ **Kültürel Bellek, Ritüeller ve Sembolizm:** Alevi-Bektaşî inanç sistemindeki ritüeller, mezar taşı bezemelerindeki sembolizm, geleneksel çocuk oyunları ve müzikolojideki kültürel motiflerin ezgisel yönlendirmeleri üzerinden toplumsal hafızanın izini süren araştırmalar.

➤ **Tarihsel Coğrafya ve Şahıslar:** Erken modern dönemden itibaren Türkistan ile Anadolu arasındaki entelektüel ve manevi köprüleri; biyografiler, tezkirecilik geleneği ve tarihî şahsiyetlerin poetik tasvirleri üzerinden ele alan makaleler.

Bu geniş yelpaze, Türk dünyasının tarihî süreç içerisindeki çok katmanlı yapısını anlama çabamızın bir tezahürüdür. Bölgedeki akademik iş birliklerinin ve saha araştırmalarının giderek ivme kazandığı bu dönemde, dergimizin bu özel sayısının uluslararası literatüre güçlü bir katkı sunacağına inancımız tamdır.

Bu sayının vücut bulmasında, kıymetli mesailerini harcayarak alanlarına özgün katkılar sunan tüm yazarlarımıza, akademik titizliklerinden taviz vermeyen değerli hakemlerimize ve editoryal kurula en derin teşekkürlerimizi sunarız.

Saygılarımla,

Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi Baş Editörü
Prof. Dr. Fulya Bayraktar

EDITORIAL

Esteemed Scholars and Readers,

As the Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi (Turkish Culture and Hacı Bektaş Veli Research Journal), we are profoundly honored to present the “Special Issue on Turkish World History and Culture” to the academic community. The Turkish cultural basin, with roots extending from the depths of Central Asia to Anatolia and the Balkans, presents an uninterrupted continuum through its language, literature, Sufi heritage, and sociological dynamics. This special issue aims to explore this historical and cultural continuity through scientific texts based on primary sources and archival documents, produced at international standards.

Our journal sustains its publication life by centering on universal scientific standards and rigorous editorial practices. Accordingly, each article included in this special issue has undergone a meticulous peer-review process based on the fundamental criteria of originality, the use of primary sources, contextualization with international literature, problem construction, style, and academic linguistic competence.

Rather than listing the articles individually, we present the published research to our readers along four main thematic axes, based on the problematics they address:

- **Sufi Heritage and Philosophical Depth:** Studies focusing on how mystical texts, didactic discourses, and lodge/*tekke* culture have shaped our world of faith and philosophy, originating from the tradition of Hoca Ahmed Yasawi, who laid the foundations of Turkish-Islamic intellectual history.
- **Language, Literature, and Conceptual Transformations:** Analyses examining the structural evolution of language and literary genres, ranging from the Chagatai domain to modern Uzbek linguistics, and from the Jadidism movement to palimpsest readings in classical Turkish literature.
- **Cultural Memory, Rituals, and Symbolism:** Research tracing social memory through rituals in the Alevi-Bektashi belief system, symbolism in tombstone decorations, traditional children's games, and the melodic directions of cultural motifs in musicology.
- **Historical Geography and Biographies:** Articles addressing the intellectual and spiritual bridges between Turkestan and Anatolia from the early modern period onwards, through biographies, the tradition of biographical dictionaries (*tezkiye*), and the poetic depictions of historical figures.

This broad spectrum is a manifestation of our endeavor to understand the multi-layered structure of the Turkish world throughout historical processes. At a time when academic collaborations and field research in the region are gaining momentum, we are fully confident that this special issue of our journal will make a robust contribution to the international literature.

We extend our deepest gratitude to all our authors who devoted their valuable time to provide original contributions to their fields, to our esteemed reviewers who never compromised on their academic rigor, and to the editorial board for bringing this issue to fruition.

Sincerely,
Editor-in chief
Prof. Dr. Fulya BAYRAKTAR